

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sk/12/2018
Identifikačné číslo spisu: 1017200653
Dátum vydania rozhodnutia: 27.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1017200653.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členiek senátu JUDr. Věry Nevedelovej a JUDr. Sone Langovej v právnej veci sťažovateľa (predtým žalobcu): V. W. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. Ď. X, M. Ľ., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne, so sídlom ul. 29. augusta č. 8 - 10, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10.02.2017, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sa/6/2017-52 zo dňa 30. januára 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sa/6/2017-52 zo dňa 30. januára 2018 z a m i e t a.

Sťažovateľovi náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 27Sa/6/2017-52 zo dňa 30. januára 2018 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10.02.2017, ktorým žalovaná potvrdila prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie, č. XXX XXX XXXX X zo dňa 24.10.2016, ktorým bol žalobcovi priznaný starobný dôchodok vo výške 198,40 € mesačne od 22.09.2016 podľa § 65, 274 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 461/2003 Z. z.).

2. V odôvodnení rozsudku uviedol, že medzi účastníkmi nebola sporná žiadna z rozhodných skutkových okolností, napr., že žalobca dosiahol dôchodkový vek podľa § 65 ods. 2 a § 274 zákona č. 461/2003 Z. z., v spojení s § 174 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb., dovŕšením veku 56 rokov, t. j. XX.XX..2016. K uvedenému dátumu získal 14 599 dní obdobia dôchodkového poistenia (vrátane doby služby), teda 39 rokov a 364 dní obdobia dôchodkového poistenia. Rozhodnutím MV SR zo dňa 22.10.2010 bol žalobcovi od 01.10.2010 priznaný výsluhový dôchodok, pričom mu bola zhodnotená doba služobného pomeru v rozsahu 30 rokov a 7 dní. Žalobca nenamietal sumu starobného dôchodku 785,9464 € mesačne, spornou bola otázka krátenia starobného dôchodku, aplikácia ustanovenia čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 a následne priznanie starobného dôchodku v sume 198,40 € mesačne. Žalobca splnil

podmienku nároku na starobný dôchodok zo všeobecného systému dôchodkového poistenia dňa XX.XX.2016, dovŕšením dôchodkového veku 56 rokov, vzhľadom na získanú dobu poistenia v I. kategórii funkcií. Žiadosťou zo dňa 26.09.2016 požiadal o priznanie starobného dôchodku od XX.XX.2016. Od 01.10.2010 je poberateľom výsluhového dôchodku priznaného podľa § 38 zákona č. 328/2002 Z. z. Prvostupňovým rozhodnutím zo dňa 24.10.2016 bol žalobcovi priznaný starobný dôchodok od XX.XX.2016 vo výške 198,40 € mesačne. Pre výšku starobného dôchodku orgán verejnej správy zhodnotil žalobcovi 39 rokov a 364 dní obdobia dôchodkového poistenia, vrátane doby služby v policajnom zbore a po zohľadnení všetkých období dôchodkového poistenia a všetkých osobných vymeriavacích základov, vypočítanú sumu dôchodkovej dávky znížil o sumu zodpovedajúcu obdobiu dôchodkového poistenia, ktorým je doba služby zhodnotená na určenie sumy výsluhového dôchodku, za celé roky. Suma starobného dôchodku patriaca za obdobie dôchodkového poistenia, vrátane doby služby, bola určená vo výške 785,94644503 € mesačne. Keďže žalobca je poberateľom dávky z osobitného systému sociálneho poistenia a na určenie sumy starobného dôchodku mu bola započítaná doba služby a osobné vymeriavacie základy dosiahnuté počas výkonu doby služby, suma starobného dôchodku mu bola znížená v súlade s čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 o sumu starobného dôchodku, zodpovedajúcu obdobiu dôchodkového poistenia, ktorým je doba služby zhodnotená na určenie sumy výsluhového dôchodku za celé roky vo výške 589, 49961838 € mesačne. Táto suma bola určená ako súčin starobného dôchodku 785,94644503 € mesačne a koeficientu 0,75005062, určeného ako podiel obdobia dôchodkového poistenia, ktorým je doba služby zhodnotená na určenie sumy výsluhového dôchodku (30 rokov) a úhrnu obdobia dôchodkového poistenia, vrátane doby služby, ktoré bolo zhodnotené na sumu starobného dôchodku (39, 9973 rokov). Následne bola určená suma starobného dôchodku vo výške 196,50 € mesačne ako rozdiel sumy starobného dôchodku 785,94644503 € mesačne a sumy 589, 49961838 € mesačne (suma starobného dôchodku zodpovedajúca obdobiu dôchodkového poistenia, ktorým je doba služby zhodnotená na určenie sumy výsluhového dôchodku). Takto určená suma starobného dôchodku 196,50 €, bola v súlade s § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. zvýšená odo dňa priznania dôchodku o 1,90 € mesačne v zmysle § 1 písm. a) Opatrenia Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 283/2015 Z. z. na sumu 198,40 € mesačne.

3. Správny súd citoval aplikované právne predpisy, právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky obsiahnutý v rozsudku sp. zn. 9So/49/2015 zo dňa 14.12.2016. Uviedol, že riešením otázky súbehu výsluhového a starobného dôchodku, vrátane aplikácie čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 sa vo svojej rozhodovacej činnosti najvyšší súd opakovane zaoberal a dospel k záverom, z ktorých krajský súd vychádzal. Sociálna poisťovňa zosúladiť svoju aplikačnú prax so zovšeobecnenými právnymi názormi najvyššieho súdu, ktoré boli vyslovené v konaniach, predmetom ktorých bolo posudzovanie nárokov na dôchodkové dávky tých poistencov, ktorí získali obdobie dôchodkového poistenia podľa zákona č. 461/2003 Z. z. a tiež dobu služby, ktorú vykonávali ako príslušníci Policajného zboru. Výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z. z. sa poskytuje doživotne, nielen do dovŕšenia dôchodkového veku určeného podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení. Úmyslom zákonodarcu bolo poskytnúť policajtom výsluhový dôchodok, resp. naďalej poskytovať dovtedy priznané výsluhové príspevky ako dávky, ktoré majú povahu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia až do dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení. Po dovŕšení dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení má výsluhový dôchodok charakter starobného dôchodku. Nároky poistencov zo zaradenia doby výkonu služobného pomeru v I. resp. II. druhej kategórii funkcií podľa § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. sa zachovávajú rovnako ako sa zachovávajú nároky tých poistencov, ktorí vykonávali zamestnania zaradené do I. resp. II. pracovnej kategórie, aj keď títo poistenci získali za doby služby dávky v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia. Uvedený právny názor vychádza z právnej úpravy čl. 29 Ústavy Slovenskej republiky, pričom primeranému hmotnému zabezpečeniu môže zodpovedať iba také hmotné zabezpečenie, ktoré zodpovedá celej dĺžke poistenia bez ohľadu na to, či poistenie bolo získané v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia alebo iba vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia. Až po zohľadnení všetkých dôb poistenia (doby služby z osobitného systému a doby poistenia zo všeobecného systému) podľa zákona č. 461/2003 Z. z. je potrebné vykonať výpočet dôchodkovej dávky vo výške zodpovedajúcej rozsahu poistenia vo všeobecnom systéme v súlade s článkom 33 ods. 2 Dohovoru č. 128. Poistenec, ktorý ako policajt vykonával dobu služby zaradenú do I. alebo II. kategórie

funkcií v požadovanom rozsahu a získal najmenej 25 rokov doby poistenia súčtom dôb poistenia zo všeobecného systému sociálneho poistenia a osobitného systému sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov, má nárok na dôchodkovú dávku, o. i. vo veku 56 rokov, ak získa 19 rokov doby služby v I. kategórii funkcií a doba služby trvala do 30.12.1999. Nároky poistencov vyplývajúce zo zaradenia doby služby I. resp. II. kategórie funkcií sa podľa § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. priznávajú do 31.12.2023 aj tým poistencom, ktorým bol priznaný príspevok za službu alebo výsluhový príspevok, ktorý sa podľa zákona č. 328/2002 Z. z. považuje za výsluhový dôchodok a tiež poistencom, ktorým bol priznaný výsluhový dôchodok. Zachovanie nárokov vyplývajúce zo zaradenia doby služby do I. resp. II. druhej kategórie funkcií spočíva v určení „nižšieho“ dôchodkového veku, v závislosti od rozsahu doby služby získanej v I. resp. II. druhej kategórii funkcií. Hodnotenie doby služby ako obdobia dôchodkového poistenia a hodnotenie príjmov dosiahnutých počas doby služby v rozsahu zodpovedajúcom osobným vymeriavacím základom a určení sumy dôchodkovej dávky podľa zákona č. 461/2003 Z. z., ako aj v sume určenej podľa právnych predpisov účinných do 31.12.2003 a následnom priznaní dôchodkovej dávky v sume, ktorá je vyššia (vzťahuje sa na poistencov, ktorí dôchodkový vek dovŕšia v období od 01.01.2004 do 31.12.2023).

4. Krajský súd obšírne vysvetlil svoj právny názor, vychádzajúci zo zovšeobecňujúceho právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, uvedeného v rozhodnutí č. R 55/2011, publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ako aj rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 9So/138/2011 zo dňa 22. 08.2012. V zmysle uvedených rozhodnutí poistenci, ktorému bol priznaný výsluhový dôchodok sa suma dôchodkovej dávky môže iba krátiť, primerane k počtu skončených rokov doby služby rozhodujúcich pre výšku výsluhového dôchodku. Pri aplikácii čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 Sociálna poisťovňa po zohľadnení všetkých období dôchodkového poistenia a všetkých osobných vymeriavacích základov, vypočítanú sumu dôchodkovej dávky znížila o sumu zodpovedajúcu obdobiu dôchodkového poistenia, ktorým je doba služby zhodnotená na určenie sumy príspevku alebo výsluhového dôchodku za celé roky.

5. U žalobcu došlo k poisteniu v dvoch samostatných systémoch dôchodkového poistenia. Pre výšku starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia mu boli hodnotené aj doby zamestnania, ktoré boli súčasne hodnotené pre nárok a výšku výsluhového príspevku v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia. Zámerom zákonodarcu bolo zákonom č. 328/2002 Z. z. zabezpečiť, aby pomerná výška výsluhového dôchodku bola vyššia, ako keby policajtom bola doba profesionálnej služby hodnotená len vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia. Z toho vyplýva záver, že úmyslom zákonodarcu bolo, aby súčet výsluhového dôchodku a starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia bol vyšší, alebo aspoň rovnaký, ako suma starobného dôchodku poistenca, ktorý mal všetky doby zamestnania hodnotené len vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia. Keďže žalobcovi bol od 01.10.2010 priznaný výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z. z., žalovaný, ako aj prvostupňový orgán verejnej správy správne pre rozhodovanie o nároku najprv vypočítali teoretickú výšku dôchodku, ktorá by mu patrila vtedy, ak by všetky doby poistenia získal vo všeobecnom systéme a následne postupovali podľa čl. 33 Dohovoru č. 128. Výpočet teoretickej sumy starobného dôchodku žalobca nenamietal. Suma starobného dôchodku bola podľa správneho súdu priznaná žalobcovi v súlade so zákonom ako i medzinárodným Dohovorom. Dohovor o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach č. 128 bol ČSSR ratifikovaný 11.01.1990 a bol vyhlásený pod č. 416/1991 v Zbierke zákonov. Medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom stanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi (čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky). Predmetný Dohovor nadobudol pre Českú a Slovenskú federatívnu republiku platnosť 11. januárom 1991. Z Preambuly predmetného Dohovoru síce vyplýva, že ČSSR prijíma len záväzky pokiaľ ide o časť III., avšak z článku 2 ods. 1 predmetného Dohovoru zároveň vyplýva to, že každý členský štát, pre ktorý je v platnosti tento Dohovor, bude vykonávať: a) časť I. , b) aspoň jednu z častí II., III. a IV., c) príslušné ustanovenia časti V. a VI. a d) časť VII. Z uvedeného teda vyplýva, že Slovenská republika ako právny nástupca, resp. jeden z právnych nástupcov ČSFR, pre ktorú nadobudol Dohovor č. 128 platnosť, sa zaviazala vykonávať predmetný Dohovor v časti I., prijala záväzky vo vzťahu k časti III., týkajúce sa starobného dôchodku, a teda sa zaviazala vykonávať jednu z častí II., III., IV. V súlade s článkom 2 ods. 1 písm. b)

Dohovoru sa zároveň zaviazala vykonávať príslušné ustanovenia časti V. a VI., pričom časť V. a VI. sa zaviazala vykonávať v súlade s článkom 2 ods. 1 písm. c) vo vzťahu k príslušným ustanoveniam týkajúcimi sa starobného dôchodku, z ktorého záväzky sa zaviazala prijať vo vzťahu k časti III. Dohovoru. Z uvedeného vyplýva, že podľa čl. 2 ods. 1 je možné čl. 33 ods. 2 Dohovoru aplikovať vo vzťahu k starobným dávkam, resp. aplikovať ho v rozsahu týkajúcom sa starobných dávok. Žalovaný i prvostupňový orgán verejnej správy túto možnosť využili, postupovali v súlade s platnými právnymi predpismi, čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 a v intenciách právnych názorov vyslovených v rozsudkoch najvyššieho súdu v konaniach, v ktorých bola riešená otázka určenia výšky starobného dôchodku žiadateľov o starobný dôchodok v prípade súbehu dávok zo všeobecného systému poistenia a osobitného systému poistenia. Súd považoval námietku nesprávneho právneho posúdenia vo vzťahu k aplikácii článku 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 za nedôvodnú. Rovnako vyhodnotil aj námietku žalobcu o jeho diskriminácii orgánmi verejnej správy. Podľa názoru správneho súdu, žalovaný i prvostupňový orgán verejnej správy postupovali v súlade so zákonom pri určení výšky starobného dôchodku žalobcovi, nedošlo k jeho diskriminácii oproti iným občanom v rovnakom postavení, v preskúvanom prípade boli zohľadnené všetky doby poistenia a bol stanovený starobný dôchodok v súlade so zákonom i čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128. Pokiaľ by bol žalovaný i prvostupňový orgán verejnej správy postupoval spôsobom navrhnutým žalobcom, došlo by k jeho neprimeranému zvýhodneniu oproti iným poistencom, u ktorých je súbeh starobného dôchodku a výsluhového dôchodku.

6. Krajský súd vyhodnotil ako nedôvodnú aj námietku žalobcu o nepreskúmateľnosti rozhodnutia žalovaného z dôvodu, že vo výroku neuviedol prameň práva a právne predpisy, na základe ktorých určil výšku požadovanej dávky a jej krátenie. Napadnutým rozhodnutím rozhodoval žalovaný o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu verejnej správy v zmysle § 215 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z., pričom na toto konanie sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ale ustanovenia tretej časti zákona, upravujúce postup odvolacieho orgánu. Žiadne ustanovenie tejto časti neupravuje osobitné náležitosti v rozhodnutiach odvolacieho orgánu ani neodkazuje na primerané použitie § 209 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. Postup odvolacieho orgánu upravuje § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. V zmysle predmetného ustanovenia obsahuje výrok napadnutého rozhodnutia žalovaného všetky náležitosti podľa § 217 ods. 2 a § 209 ods. 3 citovaného zákona. Prípadné neuvedenie čl. 33 ods. 2 Dohovoru vo výroku rozhodnutia nespôsobuje jeho nepreskúmateľnosť a nejedná sa o také porušenie predpisov v konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré by malo za následok nezákonnosť rozhodnutia. Podľa názoru správneho súdu, rozhodnutie žalovaného je preskúmateľné, odôvodnenie obsahuje všetky náležitosti stanovené zákonom, a to skutočnosti, na základe ktorých bolo rozhodnuté, podklady rozhodnutia, úvahy orgánu verejnej správy pri hodnotení dôkazov - podkladov pri použití právnych predpisov, na ktorých základe orgán verejnej správy rozhodoval. Skutočnosť, že žalobca nesúhlasí s odôvodnením prvostupňového rozhodnutia, nespôsobuje jeho nezákonnosť. Pokiaľ žalobca v žalobe poukázal na to, že žalovaný v napadnutom rozhodnutí odkazoval na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a v ňom vyslovený právny názor na spôsob výpočtu starobného dôchodku poistencov, u ktorých došlo k poisteniu v dvoch samostatných systémoch dôchodkového poistenia s tým, že rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nie sú prameňom práva, správny súd uviedol, že orgány verejnej správy rozhodnutia riadne a presvedčivo odôvodnili, správne právne vec posúdili a postupovali v súlade s relevantnými ustanoveniami príslušných právnych predpisov. Odkaz na judikatúru súdov k danej problematike nespôsobuje nezákonnosť a nepreskúmateľnosť rozhodnutí.

7. V súvislosti s odkazom na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo vzťahu k určení spôsobu výpočtu starobného dôchodku u žiadateľov, pri ktorých dochádza k súbehu starobného a výsluhového dôchodku, správny súd poukázal na čl. 2 ods. 2 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (CSP), podľa ktorého je potrebné uplatňovať princíp právnej istoty, pri ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. V tejto súvislosti poukázal aj na ustanovenie § 139 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP).

8. Krajský súd sa vyjadril aj k námietkam žalobcu, v ktorých poukázal na rozsudky Krajského súdu v Bratislave a Krajského súdu v Prešove, v ktorých súdy aplikovali článok 33 Dohovoru č. 128, pričom

predmetné rozhodnutia žalovanej boli zrušené a vrátené na ďalšie konanie. Uviedol, že žalobcom citované rozsudky krajských súdov nezrušili rozhodnutia Sociálnej poisťovne z dôvodu nesprávnej aplikácie čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128. Rozhodnutie Sociálnej poisťovne bolo zrušené z iných dôvodov, týkajúcich sa spôsobu výpočtu starobného dôchodku, nepreskúmateľnosť, zmätočnosť a nezrozumiteľnosť.

9. Voči rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici podal žalobca v zákonom určenej lehote kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP. Uviedol, že z celkového počtu 39 rokov a 364 dní obdobia dôchodkového poistenia ku dňu dosiahnutia dôchodkového veku mu bola započítaná doba výkonu základnej vojenskej služby a doba služobného pomeru v Policajnom zbore od 01.03.1981 do 30.09.2010, teda 30 rokov a 7 dní. Služobný pomer ukončil dňa 30.09.2010, pričom od 02.11.2010 do 31.01.2018 bol zamestnaný v pracovnom pomere, v ktorom zamestnávateľia odvádzali odvody do všeobecného sociálneho systému. V rozhodnutí Sociálnej poisťovne zo dňa 24.10.2016 mu bola suma starobného dôchodku určená s prihliadnutím na dobu výkonu služby, vypočítaná podľa zákona č. 461/2003 Z. z., v sume 785,94 € mesačne.

10. Sťažovateľ ďalej citoval z odôvodnenia žalobou napadnutého rozhodnutia žalovanej, z rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici a uviedol, že súd sa účelovo odvoláva na Ústavu Slovenskej republiky, pričom neprihliadol na jej čl. 154c ods. 1. Medzinárodná zmluva nezabezpečila pre jeho osobu väčší rozsah ústavných práv a slobôd, keď došlo v jeho prípade ku kráteniu starobného dôchodku o 75%. V danom prípade nebola zodpovedaná jeho otázka, z akého dôvodu bolo určené práve toto percento krátenia. Podľa jeho názoru, medzinárodná zmluva má prednosť pred zákonom iba v tom prípade, ak zabezpečuje väčší rozsah ústavných práv a slobôd ako zákony Slovenskej republiky. Keďže uplatňovanie Dohovoru č. 128 je pre neho nevýhodné a Slovenská republika neprijala žiaden predpis na mechanizmus krátenia starobných dôchodkov pri ich súbehu s výsluhovými dôchodkami, nie je ho možné uplatniť.

11. Sťažovateľ vyjadril nesúhlas s rozhodnutím krajského súdu a zastáva názor, že nemalo dôjsť ku kráteniu jeho starobného dôchodku.

12. Navrhoval, aby kasačný súd rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zrušil a vec vrátil žalovanému na opätovné rozhodnutie.

13. Žalovaná vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedla, že nepovažuje dôvody uvedené v kasačnej sťažnosti za opodstatnené a trvá na správnosti rozhodnutí. Výška starobného dôchodku žalobcu priznaná prvostupňovým rozhodnutím a žalovanou bola určená v súlade so zákonom a čl. 33 Dohovoru, pričom nedošlo k diskriminácii žalobcu oproti iným poistencom v rovnakom postavení. Žalovaná aj krajský súd dospeli k záveru, že odôvodnenia napadnutých rozhodnutí žalovanej vytvárajú dostatočné právne východiská pre správnosť ich výroku.

14. Krajský súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, vec náležite právne posúdil, a preto navrhla, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len "najvyšší súd") ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 S. s. p.), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania, bez nariadenia pojednávania (§ 455 S. s. p.) preskúmal vec v rozsahu kasačnej sťažnosti a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

16. Podľa § 2 ods. 1 a 2 S.s.p., v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

17. Z obsahu administratívneho spisu kasačný súd zistil skutkový stav tak, ako bol popísaný v rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici. Spornou zo strany sťažovateľa, v rozsahu kasačnej sťažnosti, bola

otázka aplikácie článku 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 z hľadiska zabezpečenia väčšieho rozsahu ústavných práv a slobôd pre jeho osobu z dôvodu jeho rozporu s čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

18. Podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

19. Podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

20. Podľa čl. 154c ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd. Iné medzinárodné zmluvy, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku, ak tak ustanovuje zákon.

21. Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd bol vyhlásený v Zbierke zákonov pod č. 209/1992 a pre Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku nadobudol platnosť dňom 18. marca 1992. Základne ľudské práva a slobody sú konštituované v jeho čl. 2 až čl. 12. Základnými ľudskými právami a slobodami sú: právo na život, zákaz mučenia, zákaz otroctva a nútenej práce, právo na slobodu a bezpečnosť, právo na spravodlivé súdne konanie, uloženie trestu výlučne na základe zákona, právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života, sloboda prejavu, sloboda zhromažďovania a združovania, právo uzavrieť manželstvo.

22. Podľa čl. 33 ods. Dohovoru č. 128, ak má alebo ak by mala inak chránená osoba nárok na dávku ustanovenú v tomto Dohovore a ak dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť, s výnimkou rodinných prídavkov, môžu sa dávky podľa tohto Dohovoru krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky, že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená, nepresahuje druhú dávku.

23. Z citácie prameňov práva, na ktoré poukazoval sťažovateľ v kasačnej sťažnosti najvyšší súd nezistil rozpor čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky s aplikáciou čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 na daný prípad. Nemožno súhlasiť s jeho názorom, že medzinárodná zmluva má prednosť pred zákonmi len v prípadoch, ak zaručuje väčší rozsah práv a slobôd ako zákony Slovenskej republiky. Článok 154c ods. 1 ústavy, na ktorý sťažovateľ poukazoval sa vzťahuje len na prípady medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Dohovor č. 128 nie je medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a slobodách, a preto na daný prípad nemožno čl. 154c ods. 1 aplikovať, tak ako sa toho sťažovateľ domáhal. Dohovor č. 128 je preto medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika podľa čl. 2 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky viazaná.

24. Krajský súd podrobne a správne odôvodnil právnu záväznosť Dohovoru č. 128 pri určovaní spôsobu výpočtu starobného dôchodku u žiadateľov, pri ktorých dochádza k súbehu starobného a výsluhového dôchodku.

25. Tak, ako už bolo najvyšším súdom viac krát v obdobných prípadoch judikované, úmyslom zákonodarcu bolo zákonom č. 328/2002 Z. z. poskytnúť policajtom výsluhový dôchodok, resp. naďalej poskytovať dovtedy priznané výsluhové príspevky ako dávky, ktoré majú povahu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia až od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných

predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení). Z čl. 19 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach č. 128, ktorý bol Československou socialistickou republikou ratifikovaný 11. januára 1990 a vyhlásený pod č. 416/1991 Z. z. priamo vyplýva nárok na zachovanie starobného dôchodku po celú dobu sociálnej udalosti, teda počas celého života po prežití ustanoveného veku. Dohovor č. 128 má charakter medzinárodnej zmluvy, ktorá priamo zakladá právo fyzických osôb na zachovanie nároku na starobný dôchodok, a teda na jeho vykonanie nebolo potrebné prijať osobitný zákon. Príslušné ustanovenia Dohovoru č. 128 majú prednosť pred zákonom č. 461/2003 Z. z. a sú priamo záväzné aj pre žalovanú. Podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, ak má alebo ak by mala inak chránená osoba nárok na dávku ustanovenú v tomto Dohovore a ak dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť, s výnimkou rodinných prídavkov, môžu sa dávky podľa tohto Dohovoru krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky, že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená, nepresahuje druhú dávku.

26. Z čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, podľa názoru kasačného súdu vyplýva, že v prípade súbehu nárokov na dávky v starobe tak zo všeobecného, ako aj osobitného systému sociálneho zabezpečenia je možné starobný dôchodok zo všeobecného systému krátiť, najviac však o sumu dávky z osobitného systému (výsluhový dôchodok), patriacu ku dňu priznania starobného dôchodku. Pre toto krátenie nie je rozhodujúca výška výsluhového dôchodku ku dňu priznania tejto dávky, teda k 01.10.2010.

27. Po dovŕšení dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení, má výsluhový dôchodok charakter starobného dôchodku.

28. U navrhovateľa došlo k poisteniu v dvoch samostatných systémoch dôchodkového poistenia. Pre výšku tzv. teoretického starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia mu boli hodnotené aj doby zamestnania - služby, ktoré boli súčasne hodnotené pre nárok a výšku výsluhového príspevku v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia.

29. Zámerom zákonodarcu bolo zákonom č. 328/2002 Z. z. zabezpečiť, aby pomerná výška výsluhového dôchodku bola vyššia ako keby policajtom bola doba profesionálnej služby hodnotená len vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia. Z toho teda vyplýva záver, že úmyslom zákonodarcu bolo, aby súčet výsluhového dôchodku a starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia bol vyšší, resp. aspoň rovnaký ako suma starobného dôchodku poistenca, ktorý mal všetky doby zamestnania hodnotené len vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia (zabezpečenia).

30. Keďže sťažovateľovi bol od 01.10.2010 za 30 rokov doby služby priznaný výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z. z., aj podľa názoru kasačného súdu, žalovaná správne pri rozhodovaní o nároku najprv vypočítala teoretickú výšku dôchodku, ktorá by mu patrila vtedy, ak by všetky doby poistenia získal vo všeobecnom systéme a následne postupovala v súlade s článkom 33 Dohovoru č. 128. Výpočet teoretickej sumy starobného dôchodku navrhovateľ nenamieta.

31. Dohovor č. 128 neurčuje spôsob výpočtu dávok z osobitného alebo všeobecného systému poistenia, ten je určený právnymi predpismi jednotlivých štátov. Spôsob výpočtu dávky zo všeobecného systému poistenia pri súbehu s dávkou z osobitného systému poistenia zákonodarca doteraz v zákone č. 461/2003 Z. z. neupravil. Z toho dôvodu spôsob určenia sumy starobného dôchodku zo všeobecného systému poistenia pri súbehu s dávkou z osobitného systému poistenia vychádza z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej je odporkyňa povinná vypočítať teoretickú sumu starobného dôchodku žiadateľa o túto dávku, to znamená so zhodnotením tak doby tzv. civilného zamestnania, ako aj doby služby a samotnú výšku starobného dôchodku určí jej krátením o koeficient, ktorý sa rovná pomeru doby poistenia získanej z osobitného systému poistenia (deleneč) a súčtu doby poistenia zo všeobecného systému poistenia aj doby v osobitnom systéme (deliteľ).

32. V danom prípade navrhovateľovi bola na účely výsluhového dôchodku zhodnotená doba v rozsahu 30 rokov a pre určenie (teoretickej) sumy starobného dôchodku 785,94644503 € mu bola zhodnotená celková doba poistenia v rozsahu 39,9973 rokov (spolu s dobou služby). Podiel týchto období (obdobia

hodnoteného pre výsluhový dôchodok a celkovej doby poistenia) je 0,75005062. Súčin (teoretickej) sumy dôchodku 785,94644503 € a koeficientu 0,75005062, t. j. 589,49961838 € zodpovedá obdobiu doby služby zhodnotenej sťažovateľovi na určenie sumy jeho výsluhového dôchodku. Suma starobného dôchodku 196,50 € mesačne po zaokrúhlení bola určená ako rozdiel sumy starobného dôchodku zodpovedajúcej obdobiu dôchodkového poistenia vrátane doby služby 785,94644503 € mesačne a sumy starobného dôchodku zodpovedajúcej starobnému dôchodku zodpovedajúcej obdobiu dôchodkového poistenia, ktorým je služba zhodnotená na určenie sumy výsluhového dôchodku 589,49961838 €.

33. Z uvedeného vyplýva, že suma starobného dôchodku zo všeobecného systému poistenia pri súbehu s dávkou z osobitného systému poistenia sa neurčuje odrátaním sumy priznaného výsluhového dôchodku. Výpočet sumy výsluhového dôchodku podľa zákona č. 328/2002 Z. z. je odlišný od určenia sumy starobného dôchodku podľa zákona č. 461/2003 Z. z. a žalovaná pri určení sumy starobného dôchodku (aj teoretickej) môže postupovať len podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení, t. j. podľa zákona č. 461/2003 Z. z.

34. Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

35. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 v spojitosti s ust. § 167 ods. 1 SSP a neúspešnému sťažovateľovi nepriznal náhradu trov kasačného konania.

36. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.